

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: En liden Bibel-Krønike for Børn og Menig-Mand

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "En liden Bibel-Krønike for Børn og Menig-Mand", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 191. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1828_227C-txt-shoot-idm6515.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XLVI. Bibelen og Bogtrykker-Konsten.

Det Gamle Testamentes hellige Bøger ere skrevne paa Ebraisk, eller Jødernes Sprog, og det Ny Testamentes er skrevne paa Græsk, men hele Bibelen var tidlig blevet oversat paa Romernes Sprog, som kaldes Latin, og denne Oversættelse kaldte Romerne Vulgata, eller Menig-Mands Bibel. Med den kunde man til Nød behjælpe sig i Italien, Spanien og Frankrig, hvor Tunge-Maalet var det Latinske ligt, men i Engeland og Tydskland havde Folket et ganske andet Sprog, og da Christendommen var indført, oversatte man derfor de fire Evangelier, og andre Dele af Skriften, paa Angel-Sachsisk og paa Tydsk, ligesom man da ogsaa forrettede Tjenesten paa Folkenes Moders-Maal. Siden derimod, 192især efter Korstogene, udbredtes overalt den Uskik at holde Guds-Tjenesten paa Latin, og da Geistligheden selv for det Meste lagde Bibelen paa Hylden, var det langt fra, de tænkte paa at udbrede dens Læsning i Menigheden, thi de fraraadte den tvertimod, under det Paaskud, at Skriften var Læg-Mand for dyb. Jo mere nu Præster og Munke efterhaanden selv enten glemde alle Bøger over Bugen og Verden, eller studerede i Aristoteles, den hedenske Philosophs, istedenfor i Propheters og Apostlers Bøger, des uueligere blev de til at være Menighedens Lærere, og des ubeleiligere faldt det dem, naar Folket læste selv i Bibelen, og deraf saae, at hverken havde Paven og hans Præster mindste Lighed med Christus og hans Apostler, ikke heller havde de første Christne vidst Noget af alt det Papisteri, man nu indprækede Folket under Navn af Christendom.

Hvad Læg-Mands Bibel-Læsning ikke før havde været den aandløse, vanartede og herskesyge Geistlighed forhadet, det blev den, da Hussiterne, efter Skriften, afmaled Paver og Munke som Ulve i Faare-Klæder, og nu brændte Man ligesaafuldt Bibler, naar de fandtes hos Læg-Mand, som bibelske Præster, naar Guds Ord var levende paa deres Tunge, og til Støvere saavel som til Bøddler 193tjende Tigger-Munkene, der, efter Kors-Togenes Dage, mylrede som Utøi frem allevegne, var som Nat-Ugler dag-skye, og kappedes gjerne med Rov-Dyr i Blod-Tørst!

Midt i dette Kirkelige Midnats-Mørke, midt i det femtende Aarhundrede, indtog demahomedanske Tyrker Konstantinopel, gjorde derved Ende paa det Græske Keiserdom, og bragde den østlige Christenhed hardtad ganske under Aaget, saa nu lignede Kirke-Legemet et Lig, hvorom Paven og Tyrken droges som Trolde.

Men han som sagde: paa en Klippe bygger Jeg min Kirke, og Helvedes Porte skal lade den staae, Han viste nu klarere end nogensinde, at han er Verdens Lys, og en Herre, som opvækker af Døde og gjør levende hvem Han vil, og ved Bibelen, som de Lærde foragtede, og fæiske Tigger-Munke brændte, ved den skulde Lyset opgaae! Det Ebraiske Sprog havde Herren bevaret hos de adspredte Jøder, disse umistænkelige Vidner om Bibelens Sandhed, hvis Band er over dem; og det Græske Sprog, som Han vidunderlig havde opholdt i Konstantinopel, kom nu til Vesten med de Boglærde, som flygtede for Tyrkerne; og paa samme Tid opkom der i Tydskland en besynderlig Konst, den Konst at trykke Bøger, hvorved det først blev mueligt, at gjøre 194Bog-Læsning almindelig, og blev aabenbar umueligt at forholde Læg-Mand Bibelen. Snart blev den Hellige Skrift nu præntet, ei blot paa de gamle Sprog: Ebraisk, Græsk, og Latin, men ogsaa paa Italiensk, paa Fransk, og paa Tydsk; utallige andre Bøger paa allehaande Sprog blev ogsaa trykte, og Bog-Læsning, der nu i alle Maader var blevet tusind Gange lettere end før, udbredte sig i Slutningen af det sextende Aarhundrede, mest mellem Læg-Mand, i alle Lande!